

hongerigen schuldeischers toe. De schreeuwers, de lasteraars bestreed hij met het wapen der minachtende stilzwijgendheid.

Met den dood in het hart nam Dunant ontslag als secretaris van het hoofdcomité te Genève. Hij verliet het Roode Kruis, omdat het slechte kind zijn vader verstiet. „Laissez-le mourir sous ses lauriers,” dat was het antwoord van een zeer voornaam Genève afgevaardigde van het R. K. op de tentoonstelling te Parijs, aan een vriend van Dunant, die zijn treurigen toestand blootlegde. En Dunant's borstbeeld prijkte met kransen omsierd, in de zaal!

Men liet hem in den nood. Maar wat nog schandelijker is, men stuurde de inschrijvingen, te zijnen bate geopend, in de war; men onderschepte de brieven, door vrienden hem gezonden.

Zoo waren de eerste uitingen van een geheime, onverzoenlijke vijandschap, die jaren lang met alle denkbare leugens en listen een edel man kwelde en vervolgde. Eerst in den allerjongsten tijd is, zooals wij zien zullen, gerechtigheid aan hem geoefend. Bijna te laat, scheurde de zon van de waarheid het wolkennet van de logen vaneen.

In deze bladen wordt Dunant's lijdensgeschiedenis voor het eerst openbaar gemaakt.

Hij had alles verloren, behalve de eer en de liefde voor de menschheid. Twee Italianen komen hem opzoeken met het voorstel eene Internationale Bibliotheek aan te leggen. Men zal een verzameling van de meesterstukken van den menschelijken geest vormen, om ze binnen het bereik van de geldelijk onbemiddelden te brengen. Dunant, nog even geestdriftig, juicht hun plan toe. 1) Door den invloed, die hem nog rest, constitueeren zich eenige leden van het Institut de France tot een hoofdcomité. Men stelt zich met het buitenland in verbinding. De eene Italiaan, een verdienstelijk man, geeft uit eigen beweging Dunant 100,000 francs, te betalen uit de gelden, die de onderneming zal opleveren. Geen centime heeft Dunant van dit geld ontvangen, ofschoon de Italiaan te goeder trouw handelde. De Bibliothèque had twee werken van 1000 bladzijden druks, de heilige boeken der Indiërs en Chineezers, uitgegeven, toen de lawine van de jaren 1870 en 1871 neerstortte en geheel Frankrijk in haar val meesleepte. Het comité der Bibliotheek en de stichting zelve spatten uiteen. De Italiaan had, behalve zijn denkbeeld, niets bezeten. Een combinatie van de Parijsche bankiers had hem de gelden voorgeschoten. Men maakt Dunant voor die schulden aansprakelijk. De lasteringen kunnen weer nieuw voedsel opzuigen.

„J'abrège;” klaagt Dunant, „3 ans de misère noire; et de misère en habit noir; car j'avais tout abandonné à mes créanciers; ce que j'ai souffert est indescriptible.”

1) Het strookte geheel met zijn edelaardig idealisme: alle bekrompenheid, alle vooroordeelen, die de menschheid tegen elkaar in het harnas jagen, moeten vernietigd worden door onderlinge waardeering. „Notre oeuvre (de Bibliothèque Universelle) prenant son développement en France, rayonnera sur l'Europe et sur le monde civilisée, et contribuera à amener la réalisation du but que nous nous sommes proposé le rapprochement des nations par la diffusion des lumières.” (Kennisgeving van de geboorte der Bibliothèque, October 1867).